

Razvoj organizacijskog sustava i postupaka za unaprjeđenje kvalitete Sveučilišta u Rijeci

Petar Bezinović
Centar za unaprjeđenje kvalitete
Sveučilište u Rijeci

Osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Rijeci

- Težnja Sveučilišta u Rijeci da se uspješno integrira u “*Europski prostor visokog obrazovanja*”
- Svijest akademske zajednice o važnosti kvalitete u visokom obrazovanju.
- **Cilj sustava:**

Razvoj **kulture kvalitete** i izgradnja institucijskih mehanizama za sustavno vrjednovanje i koordiniranje inicijativa i razvojnih programa s trajnom svrhom promicanja visokih standarda profesionalnog i stručnog razvoja dionika u svim područjima djelovanja Sveučilišta.

Kultura kvalitete *(QCP - EUA, 2002./2003.)*

- Organizacijska kultura koja trajno teži konstruktivnim promjenama i unaprjeđivanju vlastitog djelovanja.
- Određuju je dva ključna elementa:
 - (1) **socijalno-psihološki element zajedničkih vrijednosti, uvjerenja, očekivanja i težnji kvaliteti (usmjereno na čovjeka),**
 - (2) **strukturno/menadžerski element s definiranim procesima i postupcima za osiguravanja kvalitete (usmjereno na instituciju).**

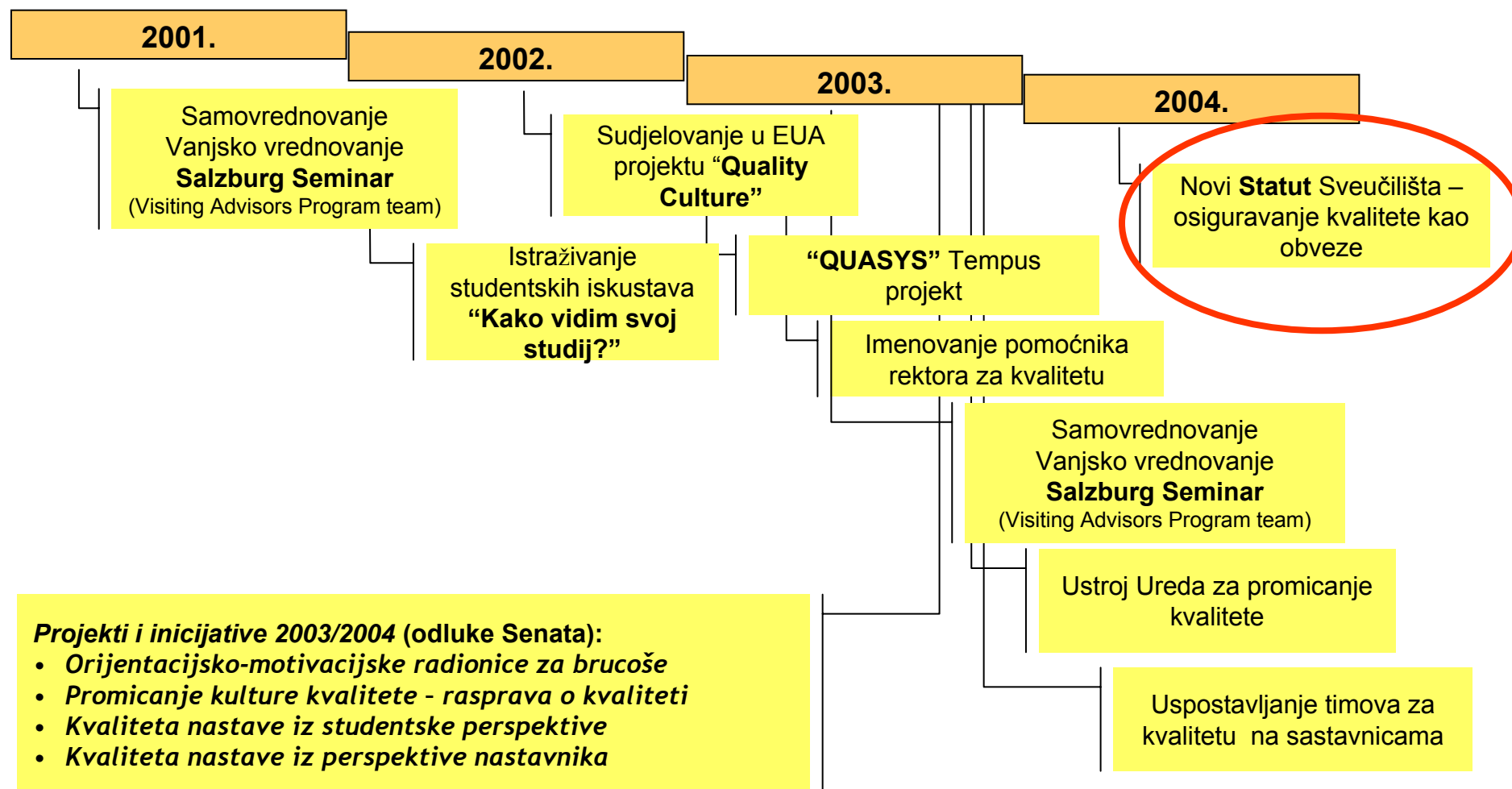
Kultura kvalitete (QCP - EUA, 2002./2003.)

- Shvaćanje kvalitete kao zajedničke, nadređene vrednote.
- Kvaliteta kao kolektivna odgovornost svih članova institucije – rukovoditelja, nastavnika, studenata, administracije i ostale dionike sustava.
- Dogovorno prihvaćanje zajedničkog sustava vrijednosti, stavova i ponašanja koje čine zajednicu učinkovitijom.
- Ključno! - Rektorski tim mora stvarati uvjete da akademska zajednica kvalitetnim radom i zalaganjem postavlja visoke ciljeve i gradi strategije njihovog ostvarivanja.
- **NE kontrola kvalitete**, NE tehnokratski pristup, NE birokratizacija.
- Uravnoteženje “top-down” i “bottom-up” pristupa.

IZAZOV

- **Povećati svijest o potrebi razvoja unutarnje (interne) kulture kvalitete u institucijama.**
- **Kako mijenjati mentalitet, stare navike, nekritičnost – kako potaknuti promjene?**

Razvoj sustava

Senat Sveučilišta u Rijeci, 16. prosinca 2005.

AKCIJSKI PLAN

za vrjednovanje kvalitete nastavnog procesa u akademskoj 2005/2006. godini

Osnovati Centar za unaprjeđenje kvalitete Sveučilišta u Rijeci

Prihvatiti Pravilnik o sustavu kvalitete Sveučilišta u Rijeci

Formirati Odbor za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci

Formirati odbore za kvalitetu na svakoj sastavnici

Izraditi instrumentarij za praćenje kvalitete na razini: a) Sveučilišta, b) fakulteta, c) kolegija i nastavnika

Razvoj institucijskih mehanizama za unaprjeđenje kvalitete

Izraditi Priručnik za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci

Istraživanje akademskih iskustava studenata I. i II. godine studija (anketa)

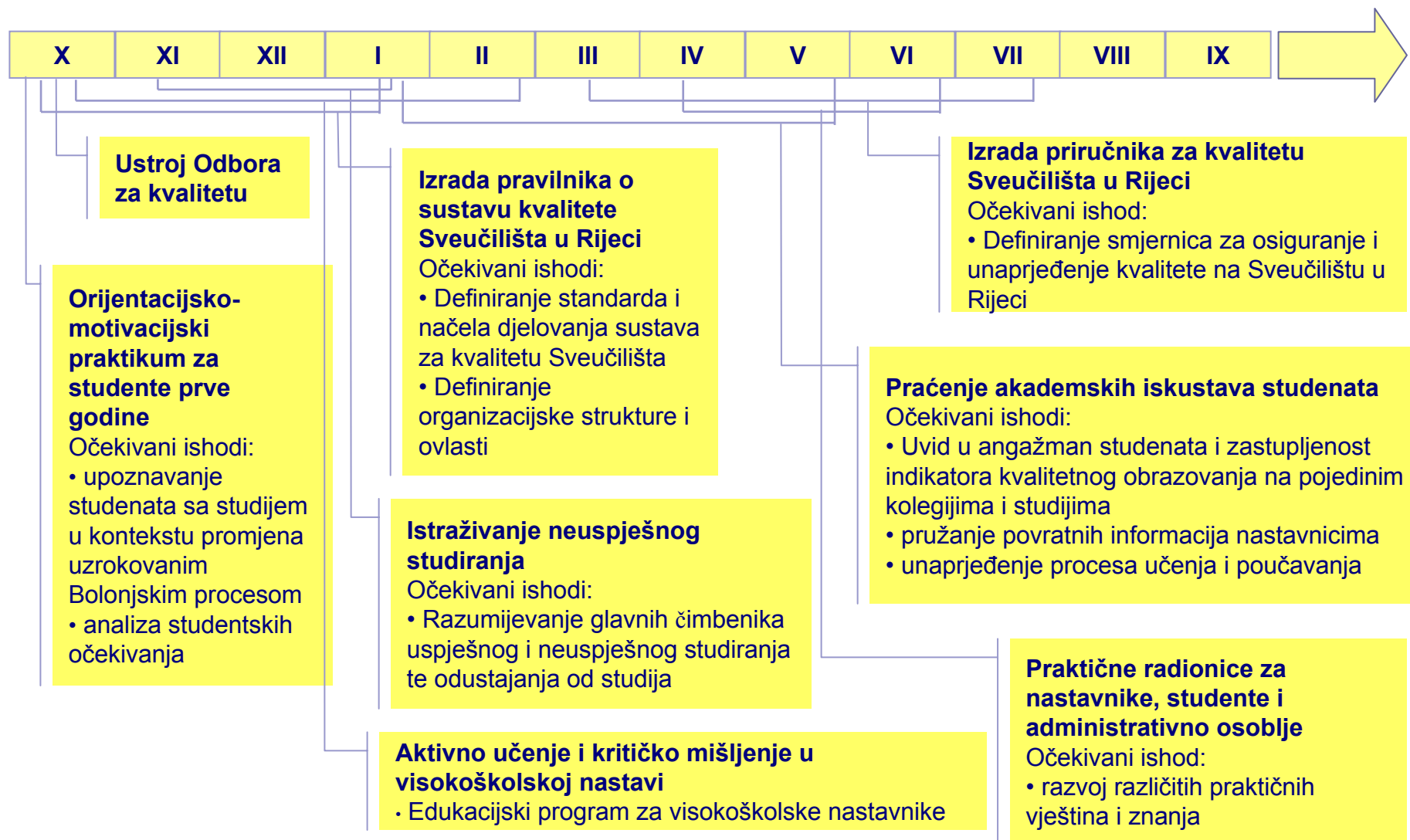
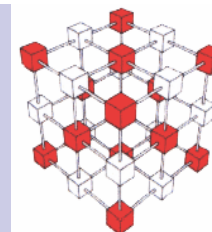
Analiza anketnih upitnika

Izvješća Fakultetskim vijećima za svaku sastavnicu i izvješće Senatu za cijelo Sveučilište

Samovrjednovanje na temelju rezultata istraživanja i definiranje razvojnih planova

Aktivnosti – akademska godina 2005/2006.

Financirano od strane Nacionalne Zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske

Strategija

- Poticanje stalne rasprave o kvaliteti - jačanje kulture kvalitete unutar akademske i šire zajednice.
- Razvoj i primjena evaluacijskih i samoevaluacijskih postupaka za istraživanje različitih aspekata kvalitete obrazovanja u različitim ciljnim populacijama (studenti, nastavnici, administrativno osoblje, rukovoditelji, poslodavci, javnost).
- Osiguravanje stalnih povratnih informacija od studenata, uz uvažavanje njihovih primjedbi, prijedloga i kritika.
- Definiranje mjerljivih indikatora i jasnih standarda kvalitete na Sveučilištu.
- Razvoj internih, institucijskih mehanizama (postupaka) za osiguravanje i unaprjeđenje kvalitete na razini sastavnica.
- Praćenje učinkovitosti korištenja internih mehanizama za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete na razini Sveučilišta i svih sastavnica.
- Poticanje i osiguranje profesionalnog usavršavanja nastavnika, rukovoditelja i administrativnog osoblja.

Struktura sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Rijeci

unutarnje osiguravanje kvalitete
samovrjednovanje - načela i postupci

Što je samovrjednovanje u obrazovanju?

Samovrjednovanje je proces kritičkog preispitivanja vlastitog djelovanja i ishoda toga djelovanja.

Polazište je za vanjsko vrjednovanje visokoškolskih institucija.

Pruža odgovore na temeljna pitanja:

- **Koliko smo dobri?**
- **Kako to znamo? Koliko možemo biti sigurni u to?**
- **Što možemo činiti da bismo bili bolji?**

Samovrjednovanje je proces učenja o sebi.

Pomaže uočavanju vlastitih prednosti, nedostataka i razvojnih mogućnosti.

Može značajno pomoći određivanju razvojnih prioriteta, svrhovitom planiranju i ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Značajno utječe na podizanje razine odgovornosti sudionika.

Razvojna funkcija samovrjednovanja

Samovrednovanje nije i ne smije biti cilj za sebe. Ima smisla ukoliko vodi planiranju aktivnosti za ostvarivanje poželjnih promjena.

Najuspješnije je samovrednovanje koje je **usmjereno na studenta**, te kao primarni cilj postavlja osiguravanje optimalne podrške za razvoj visokostručnih kompetencija svih studenata.

Potrební resursi

- Právni okvir koji propisuje kakva se podrška mora pružati i kakvi se izazovi moraju postaviti pred obrazovne institucije koje provode samovrednovanje;
- Sustav jasnih standarda/indikatora kvalitete;
- Statistički podaci koji omogućuju usporedbe i postavljanje normi;
- Osposobljavanje u metodama samovrjednovanja;
- Redovita vanjska podrška, praćenje i moderiranje samovrednovanja.

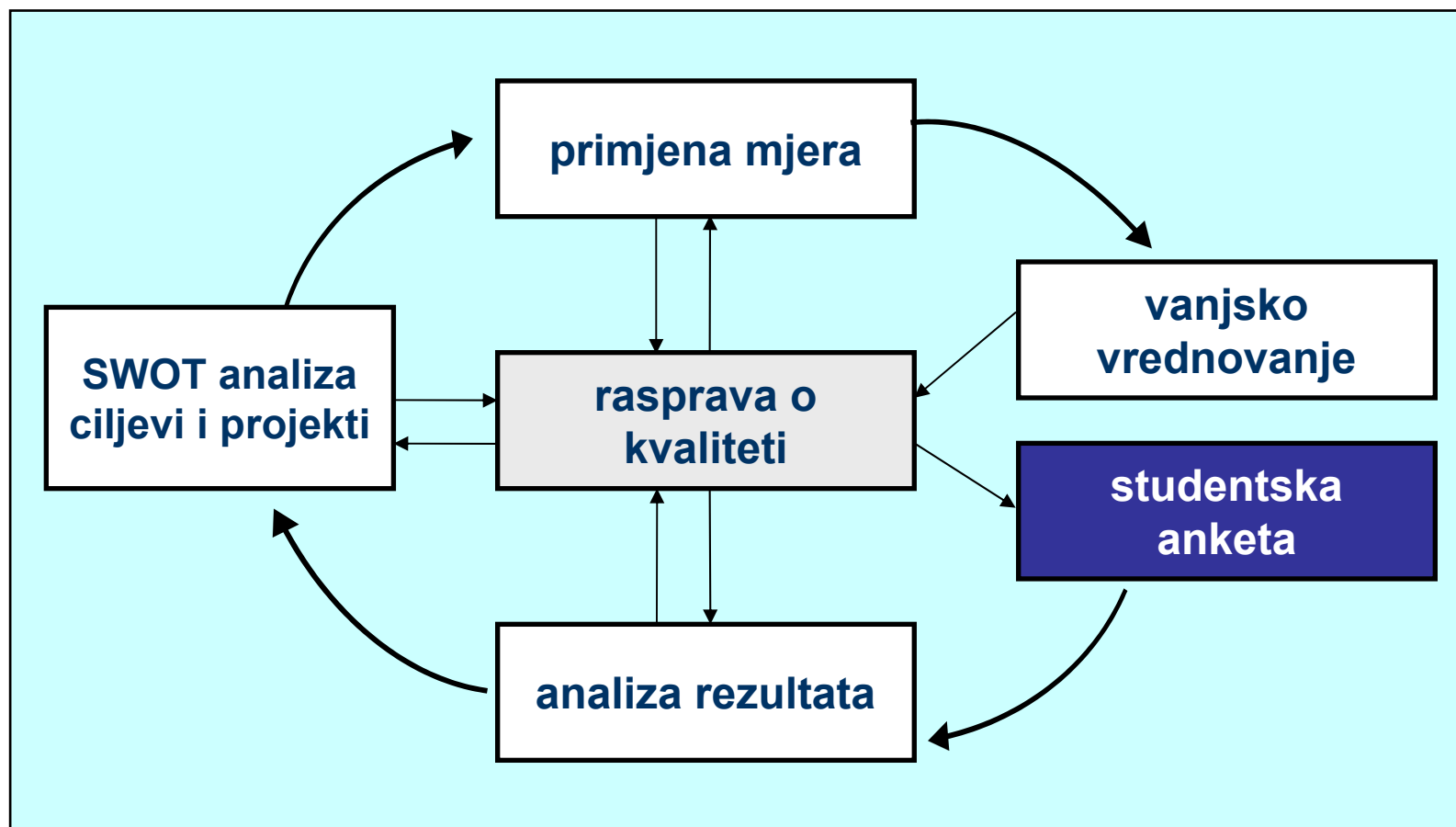
Čimbenici uspješnog samovrjednovanja

- **Odlučno rukovođenje;**
- **Jasni ciljevi razvoja koji su zajednički dogovoreni i koje dobro razumiju svi uključeni;**
- **Uključivanje važnijih dionika u samovrjednovanje i aktivnosti unaprjeđivanja rada;**
- **Dobro smišljeni i pripremljeni relevantni dokumenti i priručnici;**
- **Usmjerenost na studenta, na učenje, poučavanje i ostvarivanje poželjnih ishoda učenja;**
- **Spremnost djelatnika an samovrjednovanje i vlastiti razvoj;**
- **Sustavno, rigorozno i odlučno praćenje i vrjednovanje pokrenutih razvojnih procesa i postupaka;**
- **Uravnoteženost i komplementarnost samovrjednovanja i vanjskog vrjednovanja koje se temelji na analizi samoevaluacijskog izvješća;**
- **Snažna nacionalna infrastruktura i lokalna podrška procesu samovrjednovanja.**

samovrjednovanje i planiranje razvoja
rasprava o kvaliteti

Proces samovrjednovanja i planiranja razvoja: Dinamički ciklus kvalitete

Organizacijski razvojni plan

Prioritetno područje	Ciljevi	Metode i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva	Nužni resursi ljudski, financijski, organizacijski	Datum do kojega će se cilj ostvariti	Nadležna osoba	Mjerljivi pokazatelji ostvarivanja ciljeva
Koja područja rada treba najprije mijenjati?	<p>Koji se konkretni ciljevi žele ostvariti u dogovorenom prioritetnom području?</p> <p>Specifično</p> <p>Mjerljivo</p> <p>Relevantno</p> <p>Vremenski definirano</p> <p>Ostvarivo</p>	<p>Što sve valja poduzimati da bi se ciljevi ostvarili?</p> <p>Koji je najbolji, najbrži, najučinkovitiji način?</p>	<p>Kako to ostvariti s najmanje mogućih troškova?</p> <p>Koje organizacijske pomake valja učiniti?</p> <p>Koje neiskorištene kreativne ljudske resurse koristiti?</p>	<p>Realna procjena vremena koje je potrebno da bi se došlo do cilja.</p> <p>Kako ciljeve ostvariti što brže?</p>	Tko preuzima odgovornost za cijeli postupak?	<p>Kako znamo da su ciljevi ostvareni?</p> <p>Kako to možemo 'opipljivo' dokazati?</p>

Razvojni proces

1. **Analiza rezultata istraživanja → samoanaliza – interpretacija rezultata.**
2. **Ispunjavanje samoevaluacijskog upitnika.**
3. **SWOT analiza → analiza stanja i razvojnih mogućnosti - članovi Odbora za kvalitetu ispunjavaju SWOT tablicu i grupno je analiziraju → određuju područja u kojima treba pokrenuti promjene.**
4. **Definiranje razvojnih ciljeva**
 - izrada razvojnog plana prema predloženom obrascu
 - definiranje postupaka i metoda za ostvarivanje poželjnih promjena.
5. **Izrada samoevaluacijskog izvješća za vanjsko vrednovanje.**

Vanjsko vrednovanje

Samoevaluacijsko izvješće su pregledali članovi Sveučilišnog odbora za kvalitetu.

Povratne informacije vraćene sastavnicama, s komentarima i preporukama.

Redefiniranje institucijskih razvojnih planova.

Posjeta stručnog povjerenstva sastavnici, o institucijskim mehanizmima za osiguranje kvalitete, rasprava o samoevaluacijskom izvješću, SWOT analizi i razvojnim planovima s Odborom za kvalitetu, rukovoditeljima i studentima.

Izvješće za Senat o uvidima s preporukama za daljnje unapređivanje kvalitete na Sveučilištu u Rijeci.